

Statistici experimentale

REZULTATELE ANCHETEI ASUPRA PREFERINȚELOR POPULAȚIEI PRIVIND METODELE DE RECENZARE LA RECENSĂMÂNTUL POPULAȚIEI ȘI LOCUINȚELOR DIN ANUL 2021

ABSTRACT

La ultimul recensământ al populației și locuințelor desfășurat în România în anul 2011 populația a manifestat, cel puțin la începutul acțiunii, o anumită reticență față de participarea la recensământ, legată, în principal, de înregistrarea codului numeric personal, dar și vis-a-vis de întreaga activitate de colectare a datelor. Critici au fost aduse în spațiul public și asupra metodei de colectare, în sensul că anumite persoane au fost nemulțumite de comportamentul recenzorilor, de faptul că a fost necesar să aștepte acasă vizita acestora în anumite zile și la anumite ore.

Pentru a putea avea argumente privind schimbarea de "filozofie" în cazul viitorului recensământ, a fost necesară cunoașterea preferințelor populației în ceea ce privește metodele de recenzare la viitorul recensământ al populației și locuințelor ce se va desfășura în România în anul 2021.

Prezentul articol prezintă principalele rezultate ale cercetării statistice selective referitoare la preferințele populației privind metodele de recenzare la viitorul recensământ al populației și locuințelor din anul 2021.

Statistici experimentale

CUPRINS

I. INTRODUCERE	3
II. METODOLOGIA CERCETĂRII.....	3
III. METODELE PREFERATE DE RECENZARE	4
IV. METODA PREFERATĂ PENTRU SINE.....	11
V. CEA MAI POTRIVITĂ PERIOADĂ PENTRU COLECTAREA DATELOR.....	15
VI. DURATA COLECTĂRII DATELOR.....	16

Statistici experimentale

I. INTRODUCERE

Scopul principal al proiectării și desfășurării acestei cercetări statistice selective a fost obținerea de dovezi clare asupra modului în care populația și-ar dori să se desfășoare colectarea datelor la viitorul recensământ al populației din România.

Pentru anul 2021 Institutul Național de Statistică preconizează schimbarea tipului de recensământ și transformarea acestuia într-unul combinat, în care metodele de auto-înregistrare (CAWI) și cea a interviului față-în-față asistată de computer (CAPI), precum și preluarea datelor din surse administrative să aibă ponderi semnificative, astfel încât să conducă la economii de resurse bănești și de timp care să justifice o astfel de schimbare. Rezultatele acestei cercetări statistice selective pot fi folosite în acest scop.

II. METODOLOGIA CERCETĂRII

Cercetarea statistică referitoare la preferințele populației privind metodele de recensare la viitorul recensământ al populației și locuințelor din anul 2021 a fost proiectată ca un modul distinct atașat cercetării statistice „Ancheta forței de muncă în gospodării (AMIGO)”, fiind aplicată timp de trei luni consecutive (aprilie, mai și iunie 2017) persoanelor de 15 ani și peste, membre ale gospodăriilor cuprinse în eșantionul anchetei.

La această cercetare statistică au participat 51.830 persoane de 15 ani și peste din toate județele țării și din Municipiul București. Au făcut obiectul anchetei persoanele cu reședința obișnuită pe teritoriul României pentru o perioadă de 12 luni și peste, membre ale gospodăriilor din locuințele selectate. Se consideră membri ai gospodăriei și persoanele plecate din localitate pentru o perioadă îndelungată (de peste 6 luni), dacă acestea păstrează legături familiale cu gospodăria din care fac parte

Eșantionul pe care s-a realizat cercetarea a fost eșantionul anchetei AMIGO, care este un eșantion probabilistic. Planul de sondaj folosit pentru ancheta AMIGO este un plan de sondaj în două trepte:

- construirea, **în prima treaptă**, a Eșantionului Multifuncțional de Zone Teritoriale (eșantionul “master” EMZOT’)
- în **a doua treaptă**, au fost selectate sistematic, din EMZOT, clusteri (grup de trei locuințe), eșantionul final aferent unui trimestru constând în 28512 locuințe¹⁰. Toate gospodăriile dintr-o locuință sunt incluse.

Eșantionul este reprezentativ la nivelul țării și pe regiuni.

Unitatea primară de eșantionare, corespunzătoare primei trepte de eșantionare (selecția eșantionului master), a fost un grup de secții de recensământ.

Unitatea secundară de eșantionare, corespunzătoare celei de a doua trepte de eșantionare (selecția eșantionului anchetei), a fost locuința.

Statistici experimentale

III. METODELE PREFERATE DE RECENZARE

La întrebarea referitoare la metodele de recenzare pe care le-ar prefera a fi aplicate la viitorul recensământ (în general), având posibilitatea unor răspunsuri multiple, două treimi dintre persoane au declarat că ar prefera ca datele să fie colectate prin metoda PAPI. Interviuul față-în-față asistat de computer (CAPI) la reședința persoanei a fost declarat ca fiind preferat de aproape 30% dintre persoane, auto-recenzarea on-line de puțin peste 20% dintre persoane. Ușor surprinzătoare este ponderea de 22% dintre persoane au declarat că ar dori ca recenzarea să se desfășoare on-line la sediul primăriei din localitatea în care trăiesc, celelalte locuri publice având ponderi deosebit de mici.

O primă departajare în preferințele populației o putem evidenția dacă analizăm distribuția populației în funcție de zona în care trăiește. România are, încă, diferențe majore între mediul urban și rural, acestea punându-și amprenta asupra nivelului de trai al populației din cele două medii de rezidență.

Așa cum ne așteptam, persoanele din mediul urban declară cu o frecvență mai ridicată preferința către utilizarea auto-recenzării on-line (28% dintre persoanele de 15 ani din mediul urban față de doar 14% în mediul rural). Diferențele în favoarea persoanelor din mediul urban sunt de aproximativ 5 puncte procentuale pentru preluarea datelor din surse administrative și pentru recenzarea prin metoda CAPI. În schimb, ponderea persoanelor care au preferat interviul tradițional și folosirea chestionarelor de hârtie este cu peste 10 puncte procentuale mai ridicată în mediul rural, față de cel urban.

Ponderea metodelor moderne crește odată cu gradul de urbanizare. Astfel, completarea datelor de către respondent într-un chestionar on-line este preferată de către 30% dintre persoanele care trăiesc în zone dens populate, față de doar 13% în zonele cu densitate redusă. În schimb, metoda tradițională este acceptată în continuare mai ales în zonele cu densitate redusă (probabil din mediul rural) unde vizita recenzorului este încă văzută ca un prilej de interacțiune umană, fiind bine-venită. Ponderea persoanelor care preferă metoda PAPI în zonele cu densitate redusă este de 72% față de doar 56% în zonele cu densitate ridicată.

Se pot evidenția diferențe semnificative și între persoanele care trăiesc în diferite regiuni ale țării. Astfel, dacă peste un sfert din populația rezidentă a regiunilor de dezvoltare Nord-Vest (27,8%), Centru (25,1%) și București Ilfov (25,5%) preferă auto-recenzarea on-line, doar 16% dintre persoanele de 15 ani și peste din regiunea Vest ar prefera această metodă, ei fiind într-o proporție mai mare decât persoanele din alte regiuni în favoarea metodei PAPI de colectare a datelor (70% dintre persoanele de 15 ani și peste din această regiune).

În regiunile Nord-Vest (30,7%) și Centru (30,0%) procentele persoanelor care s-au declarat în favoarea utilizării recenzării on-line prin intermediul interviului față-în-față cu recenzorul sunt mai ridicate decât în alte regiuni de dezvoltare. Cea mai mare pondere a acestei metode este înregistrată însă între persoanele de 15 ani și peste din regiunea Sud-Muntenia (32,7%).

Circa 70% dintre persoanele de 15 ani și peste din regiunile Vest și Sud-Muntenia preferă cel mai frecvent metoda de interviu clasică (interviu față-în-față cu recenzorul și utilizarea chestionarelor de hârtie). În regiunea București-Ilfov mai puțin de jumătate dintre persoane preferă această metodă.

Statistici experimentale

Tabel 1. Ponderea persoanelor de 15 ani și peste, după metodele preferate de recenzare la recensământul populației și locuințelor din 2021, mediul de rezidență și gradul de urbanizare

- % -

Mediul de rezidență Gradul de urbanizare	Metode preferate pentru recenzare (răspuns multiplu)				
	preluarea datelor individuale existente în surse administrative	auto-completarea datelor într-un chestionar on-line	înregistrarea răspunsurilor pe un calculator personal (PC)/tabletă, într-un chestionar electronic de către un recenzor, prin interviu față-în-față desfășurat în propria locuință	înregistrarea răspunsurilor într-un chestionar pe hârtie de către un recenzor prin interviu față-în-față desfășurat în propria locuință	înregistrarea datelor într-o bază de date în anumite locuri special amenajate la primărie
A	1	2	3	4	5
TOTAL	18,73	21,33	28,32	65,84	22,12
Mediul de rezidență					
Urban	21,49	27,57	30,10	60,63	17,69
Rural	15,47	13,98	26,23	71,99	27,34
Gradul de urbanizare (DEGURBA)					
Zone dens populate	22,67	29,97	29,57	56,08	14,89
Zone intermediare	18,73	23,32	33,06	68,89	24,73
Zone rar populate	15,41	12,72	24,02	71,95	26,41

Nu există diferențe semnificative între preferințele bărbaților și ale femeilor în ceea ce privește alegerea metodelor de recenzare. În general, ponderea bărbaților care preferă să se recenzeze singuri sau să fie recenzați de recenzori prin utilizarea chestionarelor on-line este cu 2 puncte procentuale mai mare decât cea a femeilor. În schimb, femeile sunt mai tradiționaliste în ceea ce privește menținerea vechii metode de recenzare (76% dintre femei preferă metoda PAPI față de 64% dintre bărbați).

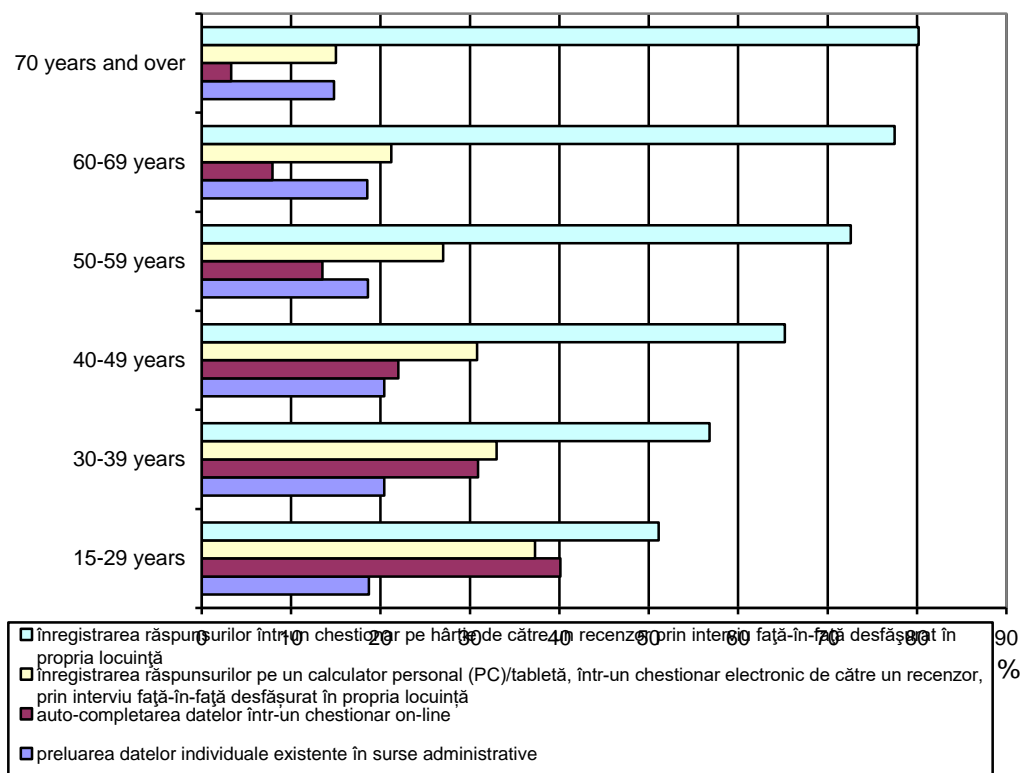
O altă ipoteză pe care cercetarea o dovedește este aceea că metodele moderne de colectare a datelor sunt preferate de persoanele tinere: 40% dintre persoanele de 15-29 ani și 31% dintre cele de 30-39 ani preferă auto-recenzarea on-line (față de o pondere de 21% din totalul persoanelor de 15 ani și peste) și 37% respectiv 33% dintre persoanele cuprinse în aceste grupe de vârstă preferă recenzarea on-line prin intermediul recenzorilor ce folosesc tablete pentru colectarea datelor. De remarcat că jumătate dintre tinerii din mediul urban și 40% dintre persoanele mature de 30-39 ani sunt în favoarea auto-recenzării on-line. În schimb, puțin peste jumătate dintre aceste persoane au declarat că ar prefera utilizarea metodei clasice (PAPI) de recenzare.

Dacă ponderea persoanelor care preferă preluarea informațiilor de recensământ din surse administrative nu diferă foarte tare între persoane de vârste diferite (variind între ponderi

Statistici experimentale

cuprinse între 23,4% la persoanele de 30-39 ani și 17,5% la persoanele de 70 ani și peste) ecartul dintre ponderile persoanelor care preferă auto-recenzarea on-line, respectiv metoda tradițională este mult mai mare. Astfel, dacă 40% dintre persoanele de 15-29 ani preferă auto-recenzarea on-line, doar 3,3% dintre cele de 70 ani și peste declară aceeași preferință. Similar, dacă 80,2% dintre persoanele de 70 ani și peste preferă metoda tradițională, doar 51,1% dintre cei de 15-29 ani ar prefera menținerea vechii metode de recenzare la viitorul recensământ.

Figura 1. Ponderea persoanelor de 15 ani și peste, după metodele preferate de recenzare la recensământul populației și locuințelor din 2021, pe grupe de vârste

Un alt criteriu de departajare a preferințelor este **nivelul de educație absolvit** al fiecărei persoane. Se evidențiază „apetitul” deosebit al persoanelor cu nivel ridicat de educație pentru metodele moderne de colectare a datelor la recensământul populației: dacă în rândul întregii populații rezidente de 15 ani și peste auto-recenzarea este preferată de o persoană din cinci, aproape jumătate dintre persoanele cu nivel ridicat de educație preferă această metodă, ponderea ajungând la aproape 60% în rândul persoanelor care au absolvit studii postuniversitare, doctorale sau de master.

Statistici experimentale

Tabelul 2. Ponderea persoanelor de 15 ani și peste, după metodele preferate de recenzare la recensământul populației și locuințelor din 2021, mediul de rezidență și nivelul de educație absolvit

- % -

Mediul de rezidență Nivelul de educație absolvit	Metode preferate pentru recenzare (răspuns multiplu)				
	preluarea datelor individuale existente în surse administrative	auto-completarea datelor într-un chestionar on-line	înregistrarea răspunsurilor pe un calculator personal (PC)/tabletă, într-un chestionar electronic de către un recenzor, prin interviu față-în-față desfășurat în propria locuință	înregistrarea răspunsurilor într-un chestionar pe hârtie de către un recenzor prin interviu față-în-față desfășurat în propria locuință	înregistrarea datelor într-o bază de date în anumite locuri special amenajate la primărie
A	1	2	3	4	5
TOTAL	18,73	21,33	28,32	65,84	22,12
scăzut	16,34	12,40	22,49	71,77	26,05
mediu	19,68	20,99	30,08	66,98	21,50
ridicat	21,12	45,97	36,43	45,84	14,37
URBAN	21,49	27,57	30,10	60,63	17,69
scăzut	19,58	17,49	24,38	67,08	20,58
mediu	21,96	24,10	30,27	64,15	18,09
ridicat	22,09	47,18	35,29	44,52	13,71
RURAL	15,47	13,98	26,23	71,99	27,34
scăzut	14,73	9,87	21,55	74,10	28,76
mediu	16,33	16,42	29,80	71,14	26,53
ridicat	14,69	38,00	43,91	54,46	18,68

Statutul activității curente este o altă variabilă de analiză ce poate scoate în evidență alte disparități în ceea ce privește opțiunile asupra metodelor de recenzare.

Persoanele aflate în piața muncii, persoanele active și în special cele ocupate sunt într-o proporție mai mare în favoarea metodelor moderne de recenzare decât persoanele inactive. Astfel, dintre persoanele ocupate una din 4 au declarat că ar prefera auto-recenzarea on-line, în timp ce dintre persoanele inactive, doar una din 6 persoane ar agreea o astfel de metodă de colectare a datelor. Ponderea persoanelor care preferă auto-recenzarea este chiar mai ridicată în mediul urban, ajungând la peste o treime din populația ocupată în favoarea acestei metode. În schimb, în mediul rural, doar puțin peste o zecime din populația inactivă ar vrea să se auto-recenzeze on-line la viitorul recensământ.

Persoanele care trăiesc în mediul rural, puternic îmbătrânit și caracterizat de o mai mică înzestrare a gospodăriilor cu servicii de Internet, sunt mai conservatoare, aici înregistrându-se ponderi mai

Statistici experimentale

ridicate ale persoanelor care preferă metoda PAPI de colectare a datelor. Astfel, dacă la nivelul întregii populații rezidente de 15 ani și peste două treimi menționează preferința pentru folosirea interviurilor cu recenzorii și a utilizării chestionarelor de hârtie pentru colectarea datelor, în rândul populației inactive din mediul rural ponderea persoanelor care văd în aceasta o metodă eficientă și în anul 2021 este mai ridicată, de aproape 75%. În contrast, puțin peste jumătate din populația ocupată din mediul urban agreează această metodă.

Dacă detaliem analiza putem obține mai multe informații utile. Astfel, aproape o treime dintre salariați consideră utilă folosirea metodei de auto-recenzare, în contrast cu pensionarii (doar un pensionar din 20 preferă auto-recenzarea) sau cu casnicele (sub 15% dintre acestea se declară în favoarea acestei metode). Tot o treime dintre salariați ar fi în favoarea folosirii interviului cu recenzorul și utilizarea tabletei pentru recenzare, iar aproape 60% dintre aceștia au declarat metoda tradițională ca o metodă ce ar putea fi folosită la viitorul recensământ.

Persoanele ocupate care nu au statut de salariat se distribuie pe metode de recenzare preferate într-un mod diferit decât salariații. Astfel, aproape trei sferturi din ei au declarat că ar prefera ca la viitorul recensământ să se mențină metoda tradițională de recenzare și doar 13% dintre ei au declarat că preferă auto-recenzarea. Între această categorie de persoane se remarcă o pondere mai ridicată a persoanelor care au declarat că ar fi utile locuri special amenajate pentru recenzare în sediile primăriilor (aproape 30% față de un procent de 22,1% la nivelul întregii populații de 15 ani și peste).

Rezultatul cel mai spectaculos, și cel mai așteptat în același timp, este cel ce privește preferințele elevilor și studenților: jumătate dintre ei au declarat că preferă ca metodă de colectare a datelor la viitorul recensământ auto-recenzarea on-line și doi din 5 elevi/studenți s-au declarat în favoarea interviului față-în-față cu recenzorul.

Tabel 3. Ponderea persoanelor de 15 ani și peste, după metodele preferate de recenzare la recensământul populației și locuințelor din 2021 și statutul activității curente

- % -

Mediul de	Metode preferate pentru recenzare (răspuns multiplu)
-----------	--

Statistici experimentale

rezidență Statutul activității curente	preluarea datelor individuale existente în surse administrati ve	auto- completa rea datelor într-un chestion ar on-line	înregistrarea răspunsurilor pe un calculator personal (PC)/tabletă, într-un chestionar electronic de către un recenzor, prin interviu față-în-față desfășurat în propria locuință	înregistrarea răspunsurilor într- un chestionar pe hârtie de către un recenzor prin interviu față-în- față desfășurat în propria locuință	înregistrare a datelor într-o bază de date în anumite locuri special amenajate la primărie
A	1	2	3	4	5
TOTAL	18,73	21,33	28,32	65,84	22,12
Populația activă	19,93	25,58	31,67	62,64	22,33
salariați	20,48	30,98	32,86	58,43	19,32
non-salariați	19,08	13,06	28,60	72,57	29,79
șomeri	17,33	21,57	32,36	64,88	22,17
Populația inactivă	17,14	15,69	23,87	70,10	21,84
pensionari	16,68	5,79	18,10	77,93	22,83
elevi/studenti	17,82	50,50	40,07	43,17	16,09
casnice	17,69	13,38	25,51	71,05	24,25
persoane cu alt statut	19,14	14,82	31,73	72,44	22,94

Ocupația, privită ca un cumul al nivelului de educație absolvit, al caracterului activităților desfășurate zilnic și al tipului de program de lucru, oferă, la rândul ei, o imagine a unor diferențe în ceea ce privește opțiunile sau preferințele pentru metodele de colectare a datelor la recensământ.

Văzută drept o metodă eficientă de colectare a datelor de recensământ de circa o cincime dintre persoanele de 15 ani și peste, auto-recenzarea a fost evaluată la fel de circa jumătate dintre membrii corpului legislativ, ai executivului, înalții conducători ai administrației publice, conducătorii și funcționarii superiori și dintre specialiștii în diverse domenii de activitate. Ponderea persoanelor care preferă auto-recenzarea este de 44% în rândul funcționarilor administrativi și de 40% în rândul tehnicienilor și altor specialiști din domeniul tehnic. În schimb, este considerată o metodă bună de recenzare doar de către o zecime dintre muncitorii calificați și asimilați.

În favoarea recenzării prin interviu cu recenzori asistat de computer sunt mai ales membrii corpului legislativ, ai executivului, înalții conducători ai administrației publice, conducătorii și funcționarii superiori (40,1%), specialiștii în diverse domenii de activitate (36,9%), tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic (34,8%) și lucrătorii în domeniul serviciilor (34,1%). Trei sferturi dintre lucrătorii calificați în agricultură, silvicultură și pescuit au considerat potrivită menținerea

metodei tradiționale (PAPI) de colectare a datelor, în timp ce 40% dintre membrii corpului legislativ, ai executivului, înalții conducători ai administrației publice, conducătorii și funcționarii superiori, specialiștii în diverse domenii de activitate și funcționarii administrativi împărtășesc aceeași opinie.

Statistici experimentale

Categoria profesională care a declarat cu cea mai mare frecvență metoda de recenzare în locuri special amenajate la sediile primăriilor este cea a lucrătorilor calificați în agricultură, silvicultură și pescuit (circa o treime dintre aceștia, comparativ cu un procent de 22% din totalul populației de 15 ani și peste).

Statistici experimentale

Tabelul 4. Ponderea persoanelor ocupate după metodele preferate de recenzare la recensământul populației și locuințelor din 2021 și grupa de ocupații în activitatea principală

- % -

Grupa de ocupații	Metode preferate pentru recenzare (răspuns multiplu)				
	preluarea datelor individual e existente în surse administrative	auto-completarea datelor într-un chestionar on-line	înregistrarea răspunsurilor pe un calculator personal (PC)/tabletă, într-un chestionar electronic de către un recenzor, prin interviu față-în-față desfășurat în propria locuință	înregistrarea răspunsurilor într-un chestionar pe hârtie de către un recenzor prin interviu față-în-față desfășurat în propria locuință	înregistrarea datelor într-o bază de date în anumite locuri special amenajate la primărie
A	1	2	3	4	5
TOTAL	18,73	21,33	28,32	65,84	22,12
Populația ocupată	20,08	25,82	31,63	62,51	22,34
Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori	19,70	49,10	40,09	44,16	17,48
Specialiști în diverse domenii de activitate	21,52	48,52	36,85	44,86	15,46
Technicieni și alți specialiști din domeniul tehnic	20,07	40,43	34,81	53,94	17,52
Funcționari administrativi	20,97	44,00	30,21	47,61	16,80
Lucrători în domeniul serviciilor	20,69	26,70	34,13	60,10	18,90
Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	18,41	10,01	29,18	76,49	32,91
Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente	20,02	19,85	30,43	66,98	22,28
Alte ocupații, din care: lucrători necalificați	20,18	19,48	28,32	66,46	22,05
	20,64	14,51	26,14	68,70	24,63

IV. METODA PREFERATĂ PENTRU SINE

Puși să opteze pentru o singură metodă de recenzare (cea pe care o preferă dintre toate), persoanele de 15 ani și peste au ales în proporție de circa 50% metoda tradițională, pentru

Statistici experimentale

metodele moderne optând circa 38% dintre persoane (o persoană din 7 preferă pentru sine auto-recenzarea sau interviurile față-în-față asistate de computer, iar o persoană din 14 ar prefera ca datele de recensământ să fie preluate din sursele administrative).

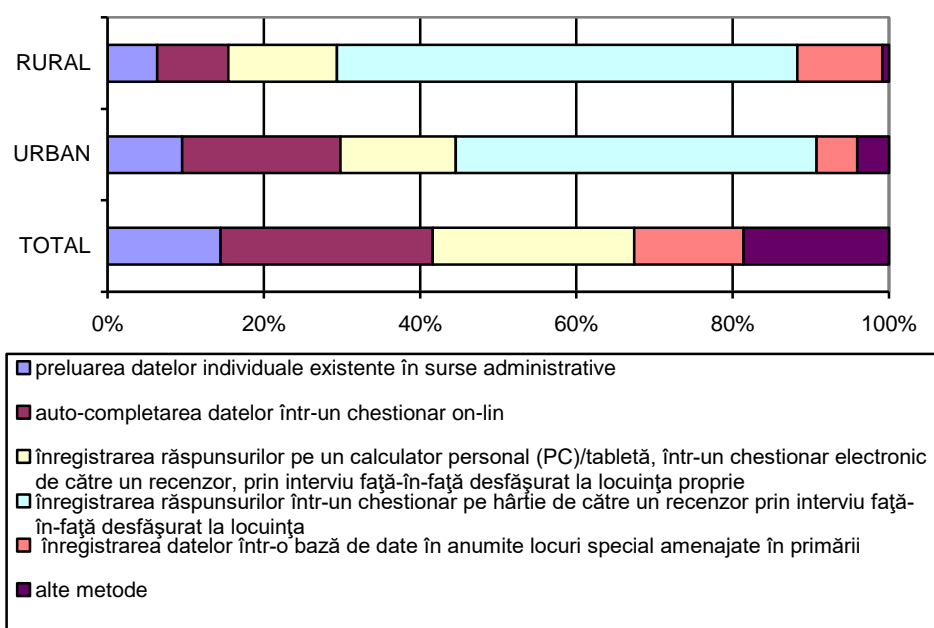
Faptul că proporțiile metodelor supuse investigării în această cercetare diferă între opțiunea generală și cea personală se poate explica prin faptul că persoanele intervievate au avut în memorie modul de organizare al recensământului precedent, iar răspunsul cu caracter general „a păstrat amprenta” acestei informații.

Ierarhia metodelor preferate la nivel individual nu se schimbă în funcție de mediul de rezidență, ponderile persoanelor care preferă una sau alta dintre metode fiind mai mult sau mai puțin diferite. Astfel, în mediul rural aproape 6 din zece persoane optează pentru interviul față-în-față cu recenzorul și chestionare pe hârtie, iar în mediul urban ponderea persoanelor cu aceeași preferință de recenzare este de 46,2%.

În mediul urban una din 5 persoane de 15 ani și peste ar dori să se auto-recenzeze, în mediul rural doar una din zece persoane preferă auto-recenzarea.

Dacă aproape o zecime dintre persoanele din mediul urban preferă să se preia datele de recensământ din surse administrative, ponderea persoanelor din mediul rural care preferă acest lucru este de doar 6,3%.

Figura 2. Structura populației de 15 ani și peste, după metoda preferată de recenzare (răspunsunic) la recensământul populației și locuințelor din 2021, pe medii de rezidență

Pe regiuni de dezvoltare, putem remarca „apetitul” destul de rezervat al persoanelor din regiunile de dezvoltare Sud-Est (10,8%) și Vest (10,6%) pentru auto-recenzarea on-line, în comparație cu cel al persoanelor din regiunea București-Ilfov (21,2%). Tot în rândul persoanelor de 15 ani și peste care trăiesc în regiunea București-Ilfov s-a înregistrat și ponderea cea mai ridicată a persoanelor care ar prefera ca datele de recensământ să fie extrase din sursele administrative (21,2%), în comparație cu ponderi sub 10% înregistrate între locuitorii regiunilor de dezvoltare Centru (5,5%), Sud-Est (6,1%), Sud-Muntenia (6,8%) și Sud-Vest Oltenia (6,4%).

Statistici experimentale

Metoda tradițională de recenzare este cel mai populară în rândul locuitorilor de 15 ani și peste din regiunile Sud-Vest Oltenia (56,8%), Vest (56,3%) și Sud-Est (56,0%), în timp puțin peste o treime dintre locuitorii regiunii București-Ilfov ar mai dori recenzarea efectuată clasic, prin vizita la domiciliu a recenzorilor și utilizarea chestionarelor de hârtie.

În regiunea București-Ilfov se înregistrează procentul cel mai ridicat al persoanelor care ar prefera alte opțiuni de recenzare în comparație cu celelalte regiuni ale țării (11,6%), în special pe seama opțiunii de recenzare la sediul direcției de statistică a municipiului București (8,5%).

Tabel 5. Structura populației de 15 ani și peste după metodele preferate derecenzare la recensământul populației și locuințelor din 2021 (răspuns unic), pe regiuni de dezvoltare

- % -

Regiunea de dezvoltare	TOTAL	Metoda preferate pentru recenzare (răspuns unic)					
		preluarea datelor individuale existente în surse administrative	auto-completarea datelor într-un chestionar online	înregistrarea răspunsurilor pe un calculator personal (PC)/tabletă, într-un chestionar electronic de către un recenzor, prin interviu față-în-față desfășurat în propria locuință	înregistrarea răspunsurilor într-un chestionar pe hârtie de către un recenzor prin interviu față-în-față desfășurat în propria locuință	înregistrarea datelor într-o bază de date în anumite locuri special amenajate la primărie	alte metode
A	1	2	3	4	5	6	7
TOTAL	100,00	8,08	15,13	14,39	52,01	7,79	2,60
Nord – Est	100,00	9,48	14,87	14,04	50,36	10,28	0,97
Sud– Est	100,00	6,05	10,84	13,89	56,03	10,40	2,79
Sud – Muntenia	100,00	6,80	12,66	16,25	55,42	7,53	1,34
Sud-Vest Oltenia	100,00	6,39	13,15	17,26	56,77	5,37	1,06
Vest	100,00	9,28	10,56	13,35	56,31	9,16	1,35
Nord – Vest	100,00	8,37	18,62	14,70	49,48	7,58	1,25
Centru	100,00	5,46	18,66	14,79	54,81	5,26	1,02
București – Ilfov	100,00	12,78	21,22	10,53	38,07	5,80	11,60

Opțiunile individuale ale persoanelor din generații diferite referitoare la metodele de recenzare la viitorul recensământ sunt similare cu cele generale. Persoanele tinere ar prefera în proporție mai mare auto-recenzarea on-line (31,1% dintre persoanele de 15-29 ani și 22,5% dintre cele de 30-39 ani), iar 20% dintre persoanele de 15-29 ani ar dori să se folosească metoda CAPI. În schimb, persoanele mature și cele în vârstă preferă metoda tradițională (PAPI) în procente care cresc odată cu creșterea vârstei: 59,4% dintre persoanele de 50-59 ani, 67,1% dintre cele de 60-69 ani și 73,4% dintre persoanele de 70 ani și peste.

În ceea ce privește nivelul de educație absolvit putem evidenția „apetența” deosebită a persoanelor cu nivel ridicat de educație pentru metodele moderne, mai mult de o treime dintre

Statistici experimentale

acestea dorind să aibă posibilitatea de auto-recenzare on-line la viitorul recensământ, aproape 20% preferând interviul față-în-față cu recenzorul asistat de computer și câte o zecime preluarea datelor din surse administrative și respectiv, înregistrarea datelor în locuri special amenajate. Mai puțin de o treime (29,0%) dintre persoanele cu nivel ridicat de instruire doresc să fie recenzare prin metoda tradițională.

Statistici experimentale

Tabelul 6. Structura populației de 15 ani și peste după metodele preferate de recenzie la recensământul populației și locuințelor din 2021 (răspuns unic) și niveluri de educație absolvit

- % -

Nivelul de educație absolvit	TOTAL	Metoda preferate pentru recenzie (răspuns unic)					
		preluarea datelor individuale existente în surse administrative	auto-completarea datelor într-un chestionar on-line	înregistrarea răspunsurilor pe un calculator personal (PC)/tabletă, într-un chestionar electronic de către un recenzor, prin interviu față-în-față desfășurat în propria locuință	înregistrarea răspunsurilor într-un chestionar pe hârtie de către un recenzor prin interviu față-în-față desfășurat în propria locuință	înregistrarea datelor într-o bază de date în anumite locuri special amenajate la primărie	alte metode
A	1	2	3	4	5	6	7
TOTAL	100,00	8,08	15,13	14,39	52,01	7,79	2,60
SCĂZUT	100,00	7,19	8,23	10,92	60,89	10,82	12,76
Fără școală absolvită	100,00	9,45	2,35	6,29	67,81	13,35	14,10
Primar	100,00	6,96	3,15	6,50	68,60	12,77	14,79
Secundar inferior (gimnaziu)	100,00	7,16	10,15	12,57	58,08	10,08	12,04
MEDIU	100,00	8,29	14,43	15,66	51,99	6,94	9,64
Profesional sau de ucenici	100,00	7,48	6,57	13,83	61,58	8,38	10,54
Liceal	100,00	8,75	17,79	16,66	47,62	6,21	9,17
Postliceal sau tehnic de maiștri	100,00	7,62	21,83	14,72	46,01	7,00	9,82
RIDICAT	100,00	9,54	35,97	18,32	28,98	3,33	7,20
Universitar de licență	100,00	8,91	18,80	27,29	39,94	2,80	5,06
Sistem Bologna	100,00	9,60	35,37	18,36	29,24	3,55	7,43
Postuniversitar masterat, doctorat	100,00	9,05	49,15	14,55	22,03	0,98	5,21

V. CEA MAI POTRIVITĂ PERIOADĂ PENTRU COLECTAREA DATELOR

În ceea ce privește opiniile privind cea mai bună perioadă a anului în care să se desfășoare recenzierea populației la viitorul recensământ, puțin peste o treime dintre persoanele de 15 ani și peste au declarat că aceasta s-ar putea desfășura oricând, iar câte o cincime din populație au considerat primăvara (martie - mai 2021) și toamna (septembrie – noiembrie 2021) drept perioade potrivite acestei activități.

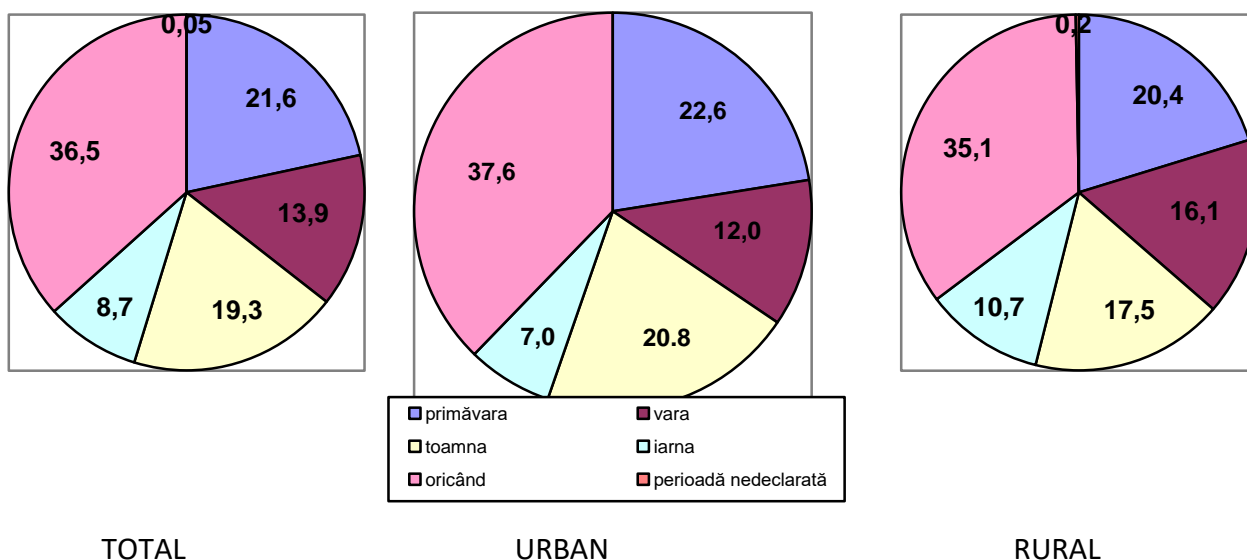
Diferențele între femei și bărbați sau între persoane aflate în grupe de vârstă diferite nu diferă semnificativ în ceea ce privește preferințele asupra perioadei optime de desfășurare a colectării datelor de recensământ.

Statistici experimentale

Persoanele cu nivel ridicat de educație sunt cu o frecvență mai mare în favoarea desfășurării recensării în timpul primăverii (23,9%) în defavoarea verii (10,5% dintre aceștia) sau a iernii (6,4%).

Evident că persoanele din mediul rural, angajate în special în activități agricole, au preferințe ușor diferite decât cei din mediul urban, ierarhia preferințelor rămânând aceeași: ponderile persoanelor care preferă primăvara (20,4% din totalul persoanelor de 15 ani și peste din mediul rural) și toamna (17,5%) ca perioadă prielnică recensării sunt mai mici în mediul rural, în favoarea verii (16,1%) și a iernii (10,7%).

Figura 3. Structura populației de 15 ani și peste, după opinia privind cea mai bună perioadă de recensare și mediul de rezidență (%)

Dacă primăvara este considerată propice pentru recensare cu o frecvență mai mare de persoanele din zonele dens populate (un sfert dintre persoanele ce trăiesc în aceste zone), vara este considerată mai propice recensării de către persoanele din zonele cu densitate redusă (16,2%), iar 22% dintre persoanele care trăiesc în zonele cu densitate medie consideră toamna drept cea mai bună perioadă pentru desfășurarea recensării.

VI. DURATA COLECTĂRII DATELOR

Întrebate despre cât consideră că ar trebui să dureze perioada de colectare a datelor la viitorul recensământ, aproape o treime din persoanele de 15 ani și peste au răspuns că nu pot evalua și un procent de 30% au indicat o durată optimă de patru săptămâni, câte 14% considerând că sunt

necesare două, respectiv, șase săptămâni și 12,4% dintre persoane declarând că sunt necesare 8 săptămâni sau mai mult.

Preferințele în ceea ce privește durata optimă a perioadei de colectare a datelor la viitorul recensământ nu se schimbă când analizăm răspunsurile persoanelor care trăiesc în cele două medii de rezidență. Dacă ponderea persoanelor care consideră că două săptămâni sunt suficiente

Statistici experimentale

pentru recenzare este mai ridicată în mediul urban (15,9% față de 10,4% în rural), cei din rural cred într-o proporție mai mare decât persoanele din urban că patru săptămâni sunt suficiente pentru îndeplinirea în bune condiții a recenzării (31,6% în mediul rural comparativ cu 27,9% în urban).

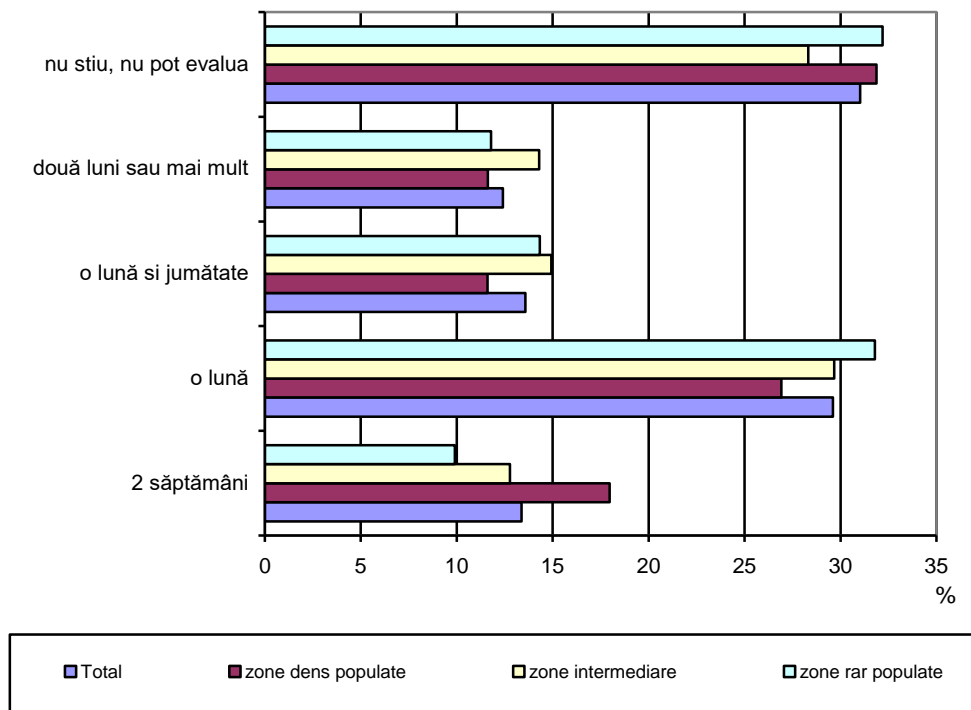
Se pot identifica însă diferențieri în ceea ce privește opțiunile persoanelor din diverse regiuni de dezvoltare. Astfel:

- dacă două săptămâni sunt considerate suficiente pentru recenzarea din anul 2021 de un procent de circa 8% dintre persoanele din regiunea de dezvoltare Sud-Vest și Sud-Est Oltenia, de acest fapt sunt convinse circa un sfert din persoanele care trăiesc în regiunea București-Ilfov;
- una din patru persoane de 15 ani și peste din regiunile Sud-Est, Centru și București-Ilfov consideră că durata optimă a perioadei de recenzare trebuie să fie de patru săptămâni, în regiunile Sud-Muntenia și Nord-Est ponderile persoanelor care consideră același lucru sunt semnificativ mai mari (38,3% și respectiv 33,2% dintre persoanele care trăiesc în aceste regiuni de dezvoltare);
- dacă circa o cincime dintre persoanele din regiunea Sud-Vest Oltenia consideră necesare peste două luni pentru realizarea colectării datelor de recensământ, această opinie este împărtășită de mai puțin de o zecime (9,2%) din populația regiunii București-Ilfov;
- în regiunea Sud-Vest Oltenia se înregistrează cea mai mare pondere a persoanelor indecise în privința duratei perioadei de colectare (38,1%), ponderea cea mai mică fiind înregistrată în regiunea de dezvoltare Nord-Est (25,2%).

Persoanele de 15 ani și peste din zone cu densitate scăzută au declarat cu o frecvență mai mare decât în alte zone o durată optimă a recenzării de patru săptămâni (31,8%), în timp ce persoanele de 15 ani și peste din zone cu densitate ridicată consideră în proporție de 18% că două săptămâni ar fi suficiente pentru încheierea acestei activități.

Statistici experimentale

Figura 4. Ponderea populației de 15 ani și peste după opinia privind durata optimă a perioadei de recenzie la viitorul recensământ și gradul de urbanizare

VII. CONCLUZII

Pentru o analiză corectă a deficiențelor intervenite la ultimul recensământ al populației și locuințelor din anul 2011, trebuie să se poată stabili dacă ele au fost cauzate de caracteristici esențiale (elemente definitorii) ale recensământului, cum ar fi tipul de recensământ, metoda de colectare a datelor, durata și alegerea perioadei de colectare a datelor etc. sau accidente care au intervenit în perioada de organizare și desfășurare a acestuia prin nerespectarea, în anumite locuri și circumstanțe, a procedurilor și algoritmilor de lucru, cum ar fi selecția necorespunzătoare a recenzorilor, superficialitatea unora dintre aceștia în îndeplinirea sarcinilor pe care le-au avut, calculul eronat al normei unor recenzori și a cuantumului indemnizației cu care au fost plătiți în raport cu volumul și calitatea muncii prestate etc..

O modalitate utilă de obținere de informații concrete privind opinia actuală a populației cu privire la caracteristicile esențiale (elemente definitorii) ale viitorului recensământ a constituit-o desfășurarea unei cercetări statistice selective special dedicată acestui subiect.

Se poate afirma că cercetarea selectivă desfășurată și-a atins obiectivele propuse, și anume oferirea de date statistice concrete privind preferințele populației în ceea ce privește modalitățile de colectare a datelor la recensământul populației și al locuințelor din anul 2021.

Rezultatele cercetării confirmă ipoteza generală luată în calcul în elaborarea strategiei privind recensământul populației și locuințelor din anul 2021 și anume că populația este deschisă către

Statistici experimentale

metode noi de colectare a datelor, iar schimbarea tipului de recensământ într-unul de tip mixt va fi bine primită de către populație.

Deși la momentul desfășurării cercetării selective, populația nu era deloc familiarizată cu metodele noi de colectare a datelor (auto-recenzarea on-line, utilizarea tabletelor în locul chestionarelor pe hârtie și preluarea datelor din sursele administrative), acestea nefiind până în prezent aplicate de către Institutul Național de Statistică în nicio cercetare proprie, o pondere de peste o treime a persoanelor care declară că ar prefera pentru sine aceste metode noi nu poate fi decât încurajatoare. Acest rezultat ne întărește convingerea că, utilizând o strategie de publicitate a recensământului puternică, bazată pe forme variate de publicitate special create pentru diferite categorii de populație și promovată din timp și cu frecvență ridicată, este posibilă obținerea unui procent de cel puțin 25% din întreaga populație recenziată on-line (chiar mai ridicat în rândul unor categorii de populație cum ar fi adolescenții, persoanele de vârstă tânără și matură, persoanele cu nivel ridicat de educație, persoanele care trăiesc în zone puternic urbanizate etc.).

Faptul că distribuția populației pe metode de recenzare arată ponderi destul de importante ale tuturor celor 3 metode propuse, dovedește utilitatea diversificării metodelor de colectare a datelor, ceea ce vine în întâmpinarea nevoilor diverselor categorii de populație, nerestricționând colectarea la o singură metodă, care, la recensământul din anul 2011, a fost văzută, probabil, ca o metodă de impunere și de îngrijire a opțiunilor personale de participare la recensământ.

Ideea de a instala puncte de recenzare în locuri publice, altele decât sediile primăriilor, nu este certificată de rezultatele acestei cercetări, ceea ce ne conduce la ideea că locuri precum sediile de poștă, stațiile de metrou, mallurile sau chiar sediile Direcțiilor Teritoriale de Statistică nu au fost considerate potrivite pentru desfășurarea recenzării, probabil din cauza distanțelor până la acestea sau a preocupărilor privind riscul de divulgare a unor date cu caracter individual.

Pe de altă parte, cercetarea relevă faptul că jumătate din populația de 15 ani și peste preferă aplicarea interviului față-în-față cu recenzorul. Acest rezultat susține opțiunea de a păstra, cel puțin pentru următorul recensământ, și a metodei de recenzare prin interviu față-în-față cu recenzorul, mai ales pentru zona rurală și orașele mici, în care ponderea persoanelor familiarizate cu utilizarea computerelor și a Internetului nu este încă suficient de ridicată. Totodată, cultura dialogului inter-uman este încă larg răspândită în astfel de zone ale țării, recenzorul putând fi de un real ajutor populației puternic îmbătrânite care populează mediul rural din România în demersul de recenzare.

*

*

*

Datele și informațiile prezentate în acest articol au fost obținute în cadrul Grantului nr. 07121.2016.005-2016.763 - "Îmbunătățirea calității recensământului UE (2021 și post 2021)", finanțat de Uniunea Europeană.

Articolul de față reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia Europeană nu poate fi făcută responsabilă pentru informațiile prezentate.

Statistici experimentale

Bibliografie

*** Metodologia privind Ancheta forței de muncă în gospodării (AMIGO), INS, 2017

*** Raport metodologic final al grantului nr. 07121.2016.005-2016.763 – Îmbunătățirea calității recensământului UE (2021 și post 2021)